

Hledači pokladů, nebo amatérští archeologové?

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Amatérská archeologie má dlouhou historii. Vždyť i první generace archeologů pocházela z laického prostředí a dosahovala skvělé výsledky. Po druhé světové válce však nastala výrazná kvalitativní změna a archeologie se profesionalizuje, ale stále udržuje aktivní spolupráci s laickými kolegy.

Po pádu socialistického režimu se situace mění a na scénu se dostává detektor kovů. Nástroj, který rozdělil poměrně jednotnou obec amatérské archeologie na vícero myšlenkových proudů. Nastalá situace, která se v západní Evropě řeší už několik desetiletí, ba přímo od jejího vzniku, se k nám dostala už v rozvinuté formě a zastihla zákonodárce i archeology nepřipravené. A tak nastal problém, který není dodnes vyřešen.

Pro nastínění – představte si: v archeologii České republiky pracuje asi 660 lidí, z toho je archeologů asi 350, zbytek jsou odborníci jiného zaměření a technické síly. Přitom například stavebních úřadů (jež vydávají povolení k stavební činnosti, které vyžadují přítomnost archeologa) je

364. Tedy asi 1 pracovník na 1 úřad. To by ještě šlo, ale žádný archeolog není neustále v terénu. Mnozí pracují úplně mimo vykopávky. Kolik času pak asi zůstává na průzkumnou činnost?

Naopak lidí, kteří vlastní detektor, je podle odhadů asi 20 000, takže když z nich aspoň půlka pravidelně vyráží na víkendové hledání, je jasné, kdo dominuje v této oblasti. Hledači se (velmi obecně) dělí na 3 skupiny: první spolupracuje s archeology, odevzdává nálezy a má povědomí o problematice archeologického výzkumu; druhou skupinu tvoří hledači, kteří nespolupracují a hledají pro své potěšení; ve třetí skupině jsou jednotlivci, kteří hledají za účelem prodeje. Množství nalézaných artefaktů je obrovské, jde rámcově do tisíců. Německá statistika tvrdí, že až 90% nálezů skončí v soukromých sbírkách.

Co s tím? Jak na to vlastně pohlíží zákon? A jak sami hledači a archeologové? Přijďte se přesvědčit, že vzájemná spolupráce je možná, a navštivte archeologa na muzejním pracovišti v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Také tam můžete navštívit dvě přednášky věnované této problematice, které proběhnou 11. 3. 2015 od 17 hod. pod názvem „Hledání minulosti“.

*Samuel Španihel, archeolog
Muzea regionu Valašsko
Foto: Výbava detektoráře*